

شماره: ۹۹۵۰/۱۵۵۰۵۱۲

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۱/۱۵

زمان: ۱۵:۳:۳۵

پیوست: دارد-به شرح متن

دفتر نمایندگی وزارت امور خارجه در استان خراسان رضوی - مشهد

بسمه تعالی

جناب آقای چمنی

معاون محترم هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی

موضوع: بولتن اقتصادی هفتگی اقلیم کردستان، هفته اول و دوم فروردین

با سلام

احتراما؛ به پیوست دو نسخه خبرنامه اقتصادی اقلیم کردستان عراق، در بازه زمانی هفته اول و دوم فروردین ماه سال جاری، واصله از سرکنسولگری کشورمان در اربیل، جهت ملاحظه و دستور بهره برداری لازم، ایفاد می گردد.

محمد بهشتی منفرد

مشاور وزیر و رئیس نمایندگی

رونوشت :

جناب آقای رجبی رئیس محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی

جناب آقای شافعی رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان خراسان رضوی

جناب آقای قنبری رئیس محترم سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی

جناب آقای فرشچی طوسی مدیرعامل محترم شرکت شهرک های صنعتی خراسان رضوی

جناب آقای بابازاده خراسانی رئیس محترم اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی

جناب آقای شیردل رئیس محترم اتحادیه صادرکنندگان استان خراسان رضوی

جناب آقای حسینی رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی

دفتر هماهنگی های اقتصادی

جناب آقای علیزاده طباطبایی رئیس محترم اداره اول خلیج فارس (عراق)

جناب آقای زمانیان کوپائی مسئول محترم هماهنگی امور نمایندگی های داخل کشور

جناب آقای رشنودی سرکنسول محترم جمهوری اسلامی ایران - اربیل

اخبار اقتصادی اقلیم کردستان عراق در هفته ای که گذشت:

۱. نقش عراق در درآمدهای نفتی اقلیم کردستان:

روداو: طبق توافق صورت گرفته میان اربیل و بغداد، مقرر شد درآمدهای نفتی کردستان در یک حساب مشترک واریز شود؛ اما حالا یکی از مقامات اقلیم مدعی است دسترسی دولت عراق به این حساب تنها نقش نظارتی خواهد بود.

هشام الرکابی، یکی از مشاوران السوداني، پیش تر در توثیتی درخصوص این توافق گفته بود: «تفاهم و هوشمندی دولت فدرال و حکومت اقلیم کردستان منجر به آن چیزی شد که در بودجه فدرال آمده است و برای اولین بار از سال ۲۰۰۳، درآمدهای نفتی اقلیم به یک حساب مشخص و تحت کنترل دولت فدرال واریز خواهد شد. در نتیجه، سایر حساب‌های دیگر اقلیم مسدود خواهد شد.»

با این حال، یک منبع ناشناس درون حکومت اقلیم در مصاحبه‌ای با بخش انگلیسی روداو ضمن تأیید افتتاح حساب مشترک اعلام کرد این حساب تحت مدیریت حکومت اقلیم خواهد بود و دولت فدرال عراق به جز بحث نظارت هیچ دسترسی دیگری به حساب ندارد.

فروش مستقل نفت توسط حکومت اقلیم و نحوه تقسیم درآمدهای حاصله میان اقلیم و دولت مرکزی، همواره یکی از منابع اختلاف میان اربیل و بغداد بوده است.

۲. برنده شدن عراق در پرونده صدور نفت اقلیم:

کردپرس: براساس حکم دیوان داوری بین‌المللی پاریس، اقلیم کردستان عراق دیگر نمی‌تواند از طریق ترکیه نفت خود را صادر کند.

دولت وقت عراق در سال ۲۰۱۴ در واکنش به صدور نفت اقلیم کردستان از طریق بندر جیهان ترکیه بدون موافقت دولت مرکزی، شکایتی علیه ترکیه نزد دیوان بین‌المللی داوری در پاریس ثبت کرد.

حالا نشریه آرگوس مدیا مدعی شده است عراق به ترکیه اطلاع داده است که رای به نفع دولت مرکزی عراق صادر شده و آنکارا به خاطر اجازه صدور نفت اقلیم کردستان از طریق خاک ترکیه به پرداخت ۱,۴ میلیارد دلار محکوم شده است.

اقلیم کردستان عراق در یک سال گذشته بر اساس احکام دادگاه فدرال عراق برای صدور نفت با مشکلات زیادی روبرو شده و حکم جدید علیه این منطقه مانعی جدی برای صدور نفت این منطقه محصور در خشکی ایجاد خواهد کرد.

۳. ممانعت ترکیه از صادرات نفت اقلیم:

میدل ایست نیوز: ترکیه از صادرات نفت اقلیم کردستان عراق از طریق بندر جیهان بدون موافقت بغداد جلوگیری می کند.

بر اساس این گزارش، مقامات ترکیه به بغداد اطلاع داده اند که به کشتی های حامل نفت خام اقلیم کردستان عراق اجازه نمی دهند بدون موافقت دولت فدرال، بندر ساحلی جیهان را ترک کنند. محمد شیاع السودانی نخست وزیر عراق در تاریخ ۱۳ مارس از رسیدن به توافقی جامع برای موضوعات باقی مانده میان بغداد و اقلیم کردستان خبر داده و اعلام کرد برای اولین بار مجموع درآمد نفت تولید شده در اقلیم به یک حساب بانکی تحت مدیریت دولت فدرال واریز می شود.

۴. کسب افتخار توسط رئیس بیمارستان فاروق سلیمانیه:

NRT: بخش خاورمیانه مجله فوربس، فاروق مصطفی رسول، مدیر مجتمع پزشکی فاروق در سلیمانیه، را به عنوان یکی از ۱۰۰ رهبر برتر بخش مراقبت‌های پزشکی در خاورمیانه در سال ۲۰۲۳ انتخاب کرد.

آقای رسول در این باره اظهار داشت: «این انتخاب توسط فوربس باعث افتخار من است. از همکاران، شرکا و تمامی پرسنل به خاطر حمایت و تعهد خستگی ناپذیر به رسالتی که تعریف کرده‌ایم سپاسگزارم. این انتخاب تنها گواهی بر سختکوشی ما و البته انگیزه‌ای برای تلاش بیشتر برای ارتقای خدمات ارائه شده به بیماران است.»

مجتمع پزشکی فاروق، ۲۱۰ تختخواب، ۱۹۰ پزشک، ۳۷ بخش تخصصی، ۱۱ اتاق عمل و ۲ آمبولانس در اختیار دارد. بر اساس گزارش‌ها، این مرکز در سال ۲۰۲۲ در دبی قراردادی با شرکت پزشکی Aster DM Healthcare جهت همکاری در زمینه ارتقای توانمندی‌ها و برگزاری برنامه‌های آموزشی آکادمیک و حرفه‌ای برای کادر پزشکی و درمان در عراق به امضاء رسانده است.

۵. افزایش درآمدهای نفتی عراق در ماه فوریه:

دراومیدیا: افزایش ۹۴ هزار بشکه در روز صادرات نفت عراق، بیشتر ناشی از افزایش حجم صادرات دولت مرکزی و حکومت اقلیم از طریق ترکیه است.

براساس آمار وزارت نفت عراق، پس از اینکه صادرات نفت عراق در ماه ژانویه به ۳,۶۴۴ میلیون بشکه در روز کاهش پیدا کرده بود، این کشور در ماه فوریه در مجموع ۳,۷۳۸ میلیون بشکه در روز نفت صادر کرده است.

این افزایش، عمدتاً از افزایش صادرات عراق از طریق شمال، علی‌رغم زلزله ترکیه در اوایل فوریه که باعث توقف موقت صادرات شد، نشأت گرفته است. براساس داده‌های وزارت نفت، حکومت اقلیم کردستان فروش نفت خود را به ۴۴۳ هزار بشکه در روز افزایش داده است (۶۵ هزار بشکه بیشتر از ماه قبل) و صادرات دولت مرکزی از طریق خط لوله تحت کنترل حکومت اقلیم به ترکیه نیز به طور متوسط ۱۰۱ هزار بشکه در روز شده است که افزایش ۲۱ هزار بشکه‌ای را نشان می‌دهد.

اخبار اقتصادی اقلیم کردستان عراق در هفته ای که گذشت:

۱. پذیرفتن شروط بغداد توسط اقلیم کردستان:

استاندارگرد: منابع آگاه گزارش می دهند که بغداد موافقت با از سرگیری صادرات نفت اقلیم کردستان را منوط به پذیرش شروط خود کرده است. اطلاعات رسیده حاکی از آن است که دولت مرکزی عراق تنها تحت اشراف کامل خود اجازه فروش مجدد نفت را خواهد داد. در همین راستا، اقلیم کردستان به این درخواست جواب مثبت داده است. گفته می شود به زودی صادرات نفت از سر گرفته می شود. ناظران اقتصادی به اقلیم کردستان پیشنهاد کرده اند در این مرحله کمترین میزان نفت را از چاههای نفتی خود استخراج کنند.

۲. عدم فروش دلار ارزان در فرودگاه سلیمانیه:

سایت خبری ان آر تی: گردشگرانی که به فرودگاه بین المللی سلیمانیه مراجعه می کنند مانند سایر فرودگاه ها نمی توانند ۱۰۰ دلار را با قیمت ۱۳۲ هزار دینار دریافت کنند.

دانا محمد، مدیر دفتر روابط فرودگاه بین المللی سلیمانیه گفت که مبادله ۱۰۰ دلار به قیمت ۱۳۲ هزار دینار بیش از ۱۵ روز است در فرودگاه سلیمانیه متوقف شده است. تعلیق روند مبادله دلار با دینار ربطی به فرودگاه ندارد بلکه مربوط به بانک تجارت عراق است و آنها اطلاعات بیشتری در مورد دلایل توقف این روند در فرودگاه سلیمانیه دارند.

در همین حال، یک منبع در فرودگاه بین المللی اربیل به شبکه تلویزیونی ان آر تی گفت: مبادله دینار با نرخ ۱۳۲۰۰۰ برای هر ۱۰۰ دلار برای گردشگران همچنان ادامه دارد و هر گردشگر می تواند مبلغ ۲ هزار دلار دریافت کند.

۳. تبعیت حکومت اقلیم از رأی دیوان فدرال:

بوارمیدیا: حکومت اقلیم کردستان از تصمیم دادگاه فدرال مبنی بر تحویل آمار درآمدهای نفتی اقلیم کردستان تبعیت کرده است.

در همین چارچوب، اقلیم کردستان آمار درآمدهای خود در ماه های ژانویه و فوریه سال جاری میلادی را به دولت بغداد تحویل داده است. بر اساس نامه شماره ۱۱۱۵ وزارت نفت عراق مورخ ۲۰۲۳/۳/۸ به وزارت دارایی عراق، اقلیم کردستان آمار مربوط به درآمدهای نفتی ژانویه و فوریه را به این وزارتخانه تحویل داده است.

طبق این نامه، درآمد نفتی اقلیم کردستان در دو ماه اول سال ۲۰۲۳ معادل (۱,۸۳۴,۷۴۶,۶۴۰) یک میلیارد و هشتصد و سی و چهار میلیون و هفتصد و چهل و شش هزار و ششصد و چهل دلار بوده است. این اقدام دولت اقلیم کردستان همزمان با تصویب لایحه بودجه سال ۲۰۲۳ توسط شورای وزیران است که بر اساس آن اقلیم کردستان باید درآمدهای نفتی خود را به صورت ماهانه به بغداد اعلام کند و آن را در حساب بانکی خود نگه دارد.

۴. توقف فعالیت شرکت‌های نفتی در اقلیم:

روداو: به دنبال رأی اخیر دادگاه پاریس، تولید روزانه ۴۵۰ هزار بشکه‌ای اقلیم به خطر افتاده است، چرا که شرکت‌های نفتی فعال در این منطقه مجبور شده‌اند تولیدات خود را به جای تزریق به خطوط لوله صادراتی، ذخیره کنند، این در حالی است که ظرفیت ذخیره سازی بسیار محدودی وجود دارد.

در همین راستا، شرکت نروژی «DNO» فعالیت خود را در میادین نفتی اقلیم متوقف کرده است. این شرکت در سال ۲۰۲۲ روزانه بالغ بر ۱۰۷ هزار بشکه نفت از میادین نفتی تاوک (Tawke) و پیشخاپور (Peshkibir) تولید کرده که معادل یک چهارم نفت تولیدی اقلیم است. این شرکت علت اصلی توقف تولید را محدود بودن ظرفیت ذخیره سازی نفت در انبارها عنوان کرده است.

علاوه بر این، گزارش شده است که تولید نفت در میدان حصیره در گرمیان نیز متوقف شده است. شرکت گازپروم روسیه بخش عمده فعالیت در این میدان نفتی را- که روزانه ۱۴ هزار بشکه (۵۰ تا ۶۰ تانکر) نفت را به میدان خرمله در اربیل منتقل می‌کند- برعهده دارد.

۵. بلاتکلیفی بدهی خارجی اقلیم پس از توقف صادرات نفت:

کردپرس: به دنبال برنده شدن عراق در پرونده شکایت از صادرات نفت اقلیم کردستان از طریق ترکیه، روند صدور نفت خام اقلیم کردستان به بازارهای جهانی متوقف شده که متعاقباً توقف روند تولید نفت خام در این منطقه را در پی داشته است.

در همین زمینه، خبرگزاری رویترز از توقف پرداخت دیون خارجی اقلیم کردستان به دو شرکت «ویتول» و «پتراکو» خبر داد که پیشتر نفت خام اقلیم کردستان را در قبال پرداخت مرحله به مرحله بدهی به همراه سود وام، پیش خرید کرده اند.

رویترز به نقل از منابع تجاری غربی میزان بدهی اقلیم کردستان عراق به این دو شرکت تجاری غربی را ۶ میلیارد دلار اعلام کرد که به دنبال توقف صادرات نفت، پرداخت بدهی به این دو شرکت نیز متوقف شده است. نه دولت اقلیم کردستان، نه دو شرکت مذکور و نه دولت مرکزی عراق حاضر به ارائه توضیح در این خصوص نشده‌اند، اما یکی از مشاوران دولت مرکزی عراق اعلام کرده بدهی خارجی اقلیم کردستان ربطی به دولت مرکزی عراق ندارد.

۶. تلاش برای یافتن سازوکار جدید صادرات نفت اقلیم:

المانیتور: سایت المانیتور از تلاش سه جانبه اقلیم کردستان، ترکیه و دولت مرکزی عراق، برای ازسرگیری صادرات نفت اقلیم کردستان به بازارهای جهانی از طریق ترکیه خبر داد.

صادرات روزانه ۴۵۰۰۰ بشکه نفت خام اقلیم کردستان عراق از طریق ترکیه، بعد از برنده شدن شکایت بغداد از آنکارا نزد دیوان داوری بین‌المللی در پاریس متوقف شده است.

به نوشته المانیتور، به زودی مقامات ترکیه و عراق برای تعیین ساز و کار جدیدی در جهت ازسرگیری صادرات نفت اقلیم کردستان با هم دیدار می‌کنند. عاصم جیهاد، سخنگوی وزارت نفت عراق، به این نشریه گفته است هیأتی عراقی به زودی برای گفتگو با مقامات ترکیه وارد این کشور خواهد شد. وی تاکید کرد که از آنجا که هم آنکارا و هم اقلیم کردستان حکم صادره از سوی دیوان داوری بین‌المللی به نفع عراق را پذیرفته‌اند، راه برای شروعی جدید در زمینه صادرات نفت اقلیم کردستان باز است.

وی همچنین از ادامه مذاکرات میان اقلیم کردستان و دولت مرکزی عراق بر سر ایجاد مکانیسم جدید صادرات نفت اقلیم کردستان تحت نظر بغداد خبر داد، لیکن آن را دشوار توصیف کرد.

این در حالی است که ودانت پاتل، معاون سخنگوی وزارت خارجه آمریکا، از ترکیه و عراق خواسته بود اجازه دهند صادرات نفت اقلیم کردستان عراق از سر گرفته شود. به ادعای وی، توقف صادرات نفت اقلیم کردستان موجب ایجاد اختلال در تامین انرژی در سطح جهان می‌شود که به نفع هیچ کس نیست.